

Dosar nr.....

Operator de date cu caracter personal nr. 4087

ROMÂNIA
TRIBUNALUL VÂLCEA - SECȚIA I CIVILĂ
ÎNCHEIERE

Ședința publică din 16 decembrie 2024

Instanța constituită din:

Președinte:

Asistent judiciar:

Asistent judiciar:

Grefier:

Pe rol fiind soluționarea acțiunii formulate de reclamantul, în contradictoriu cu pârâta, având ca obiect revizuire pensie.

La apelul nominal făcut în ședința publică a răspuns avocat, pentru reclamantul, lipsind pârâta.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează că procedura de citare este legal îndeplinită, pârâta a depus relațiile solicitate și precizări, după care:

Având cuvântul, avocat, pentru reclamantul, precizează că dosarul ÎCCJ referitor la impozitarea pensiei de serviciu are termen la data de 27 ianuarie 2025, însă pârâta menționează că nu poate actualiza pensia reclamantului întrucât acesta se încadrează într-o altă categorie, respectiv în categoria celor cu pensii stabilite ca urmare a unor hotărâri judecătorești, iar această problemă este tranșată cu putere de lucru judecat de către Curtea de Apel Pitești prin decizia nr. din pronunțată în dosarul nr.

Instanța constată că hotărârea despre care se face vorbire a fost pronunțată într-un litigiu privind un alt tip de actualizare a pensiei, prevăzut de alte dispoziții legale, respectiv reactualizarea odată cu creșterea salariilor personalului în funcție, urmând ca la momentul soluționării fondului să se discute și cu privire la efectele sentinței despre care face vorbire apărătorul reclamantului în prezenta cauză.

Instanța, din oficiu, pune în discuție sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu următoarea chestiune de drept: „Dacă o pensie de serviciu stabilită în baza Legii nr. 217/2008, revizuită prin decizie a casei teritoriale de pensii în baza OUG nr. 59/2011 și Legii nr. 119/2010 (în sensul reducerii la cuantumul unei pensii de asigurări sociale din sistemul public), decizia de revizuire fiind ulterior anulată prin hotărâre judecătorească, trebuie considerată o pensie de care reclamantul beneficiază în temeiul unei hotărâri judecătorești, în sensul art. 51 alin. 17 din Legea nr. 94/1992 și este exceptată de la actualizarea cuantumului potrivit art. 51 alin. 10 din aceeași lege?”.

Avocatul reclamantului precizează că este de acord cu sesizarea ÎCCJ cu problema de drept pusă în discuție.

Instanța rămâne în pronunțare asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție.

TRIBUNALUL,

Expunerea litigiului:

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Vâlcea la data de 9 iulie 2024, reclamantul a chemat în judecată pe pârâta, solicitând revizuirea drepturilor de pensie începând cu data de 01.01.2024, în sensul obligării pârâtei la stabilirea în mod corect și legal a drepturilor de pensie ce i se cuvin, precum și a restituirii diferențelor de pensie reținute nelegal, sume ce urmează a fi

actualizate potrivit indicelui de inflație comunicat de Institutul Național de Statistică, la care urmează a fi adăugată dobânda legală, calculată de la data scadenței fiecăreia dintre sume până la data plății efective.

De asemenea, solicită anularea adreselor nr. G15600/18.03.2024 și nr. G24590/21.05.2024, emise de pârâtă în „soluționarea” cererii de revizuire (contestație) prealabile.

În motivare, reclamantul precizează că este pensionat prin Decizia nr. 223545 din 12.03.2010, fiind beneficiar al unei pensii de serviciu acordate în baza Legii nr. 217/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi. Începând cu luna ianuarie 2024, conform conținutului taloanelor de pensie, cuantumul brut al pensiei este de 15.318 lei, identic cu cel din luna decembrie 2023, deși valoarea punctului de pensie a fost indexată cu 13,8% (de la 1785 lei la 2032 lei), astfel cum dispun prevederile art. 84 alin. 6 din Legea nr. 360/2023, potrivit căreia, „În anul 2024, valoarea punctului de pensie prevăzută pentru anul 2023, respectiv de 1.785 de lei, se majorează cu 13,8% și este de 2.032 lei”.

Menționează că suma de 15.318 lei, stabilită de pârâtă cu titlu de drepturi de pensie lunară, nu poate fi acceptată și nici înțeleasă din punct de vedere legal. În luna decembrie 2023, cuantumul brut al pensiei, conform talonului de pensie, a fost 15.318 lei. Această sumă, având în vedere specificitatea pensiei de serviciu, are două componente: - componenta (pensia) de asigurări sociale, determinată prin înmulțirea punctajului de 4,12412 cu valoarea punctului de pensie de 1785 lei, rezultând o sumă de 7.362 lei; - componenta (pensia) de serviciu, determinată prin diferența dintre cuantumul brut al pensiei și pensia de asigurări sociale, rezultând 7.956 lei.

În luna ianuarie 2024 a primit cuponul de pensie, fără a fi însoțit de o decizie de revizuire sau o explicitare a calculelor pe care le-a efectuat pârâtă, în condițiile în care din conținutul cuponului de pensie rezultă majorarea punctului de pensie cu 13,8% (de la 1.785 lei la 2.032 lei), iar cuantumul brut al pensiei a rămas neschimbat, tot de 15.318 lei ca în luna decembrie 2023. Respectând același model de calcul de mai sus, așa cum rezultă și din scrisoarea Casei Județene de Pensii Vâlcea, nr. G15600/18.03.2024, pensia de asigurări sociale este de 8.381 lei, cu o majorare de 1.019 lei față de luna decembrie 2023.

Această sumă nu se regăsește însă în cuantumul brut al pensiei, pârâtă diminuând arbitrar și vădit nelegal pensia (componenta) de serviciu cu aceeași sumă, după cum urmează: pensia (componenta) de serviciu, în decembrie 2023 era de 7.956 lei, iar pensia (componenta) de serviciu, în ianuarie 2024 era de 6.937 lei. Rezulta astfel o diferență în minus de 1.019 lei.

În concluzie, se impune admiterea cererii de revizuire a drepturilor de pensie ale reclamantului, dat fiind faptul că nu a beneficiat de majorarea de 13,8% la care are dreptul conform prevederilor art. 84 alin. (6) și art. 104 din Legea nr. 360/2023, având în vedere și prevederile art. 51 alin. (16) din Legea nr. 94/1992, cu referire la completarea legislației pensiilor de serviciu cu legislația pensiilor din sistemul public.

De asemenea, în mod greșit a fost calculată și impozitarea pensiei, pentru următoarele argumente: aplicând corect prevederile art. 101, alin. (2) lit. (b), Cod Fiscal, privind impozitarea, rezultă: Valoare pensie = 17.432 lei; Valoare pensie contributivă = 8.381 lei ($4,12412 \times 2.032$); Valoare pensie necontributivă = $(17.432 - 8.381) = 9.051$ lei; $csmB / 2024 = 7.567$ lei conform legii 422 / 2023; $csmN / 2024 = 44.26$ lei conform legii 422 / 2023; Impozit pentru partea contributivă $(8381 - 2000) \times 10\% = 638$ lei; Impozit pentru partea necontributivă de 9.051 lei; $4.426 \times 10\% = 443$ lei (până la csmN); $(7.567 - 4.426) \times 15\% = 471$ lei (între csmN și csmB); $(9.051 - 7.567) \times 20\% = 297$ lei (ce depășește csmB); Impozit total $638 \text{ lei} + 443 \text{ lei} + 471 \text{ lei} + 297 \text{ lei} = 1849$ lei; Valoare pensie netă = 15.583 lei ($17.432 - 1.849$), mai mult cu 2.291 lei față de pensia netă calculată eronat de pârâtă, de 13.292 lei.

Învederează reclamantul că s-a adresat paratei, anterior formulării acestei cereri, iar prin adresele nr. G15600/18.03.2024 și nr. G24590/21.05.2024, a căror anulare o solicită, aceasta a răspuns în sensul respingerii solicitărilor, absolut nelegal și total nejustificat, invocând atât o aplicare eronată a prevederilor legale cât și o interpretare greșită a situației de fapt a reclamantului,

care se impune a fi reanalizată de instanța de judecată, cu stabilirea corectă a nivelului drepturilor de pensie ce i se cuvin.

În drept, acțiunea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 51 alin. (16) din Legea nr. 94/1992, art. 84 alin. (6) și art. 104 din Legea nr. 360/2023, art. 101 alin. (2) lit. (b) Cod fiscal și art. 107 alin. 1 și alin. 4 din Legea nr. 263/2010.

În urma comunicării cererii de chemare în judecată, pârâta nu a depus întâmpinare.

La termenul de judecată din 16.09.2024 tribunalul a pus în discuția părților aplicabilitatea în cauză a dispozițiilor OUG nr. 62/2024 și a solicitat acestora să formuleze puncte de vedere cu privire la eventuala incidență a actului normativ menționat, precum și, dacă este cazul, de a formula propuneri cu privire la obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu chestiunea sau chestiunile de drept de a căror dezlegare depinde soluționarea litigiului.

Subsecvent, în ședința publică din 16.12.2024, tribunalul a pus în discuția părților sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Dacă o pensie de serviciu stabilită în baza Legii nr. 217/2008, revizuită prin decizie a casei teritoriale de pensii în baza OUG nr. 59/2011 și Legii nr. 119/2010 (în sensul reducerii la cuantumul unei pensii de asigurări sociale din sistemul public), decizia de revizuire fiind ulterior anulată prin hotărâre judecătorească, trebuie considerată o pensie de care reclamantul beneficiază în temeiul unei hotărâri judecătorești, în sensul art. 51 alin. 17 din Legea nr. 94/1992 și este exceptată de la actualizarea cuantumului potrivit art. 51 alin. 10 din aceeași lege?”.

Cu privire la admisibilitatea sesizării, tribunalul reține următoarele:

Conform art. 1 și 2 din OUG nr. 62/2024, dacă în cursul judecății proceselor având ca obiect stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, ori stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale acestei categorii de personal, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

Art. 4 din ordonanța de urgență prevede că dispozițiile acesteia se completează cu cele ale Codului de procedură civilă, care la art. 519 dispune că „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

Din analiza coroborată a dispozițiilor art. 1 și 2 din OUG nr. 62/2024 și ale art. 519 din Codul de procedură civilă rezultă condițiile de admisibilitate pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea unor chestiuni de drept, respectiv: (i) existența unei cauze aflate în curs de judecată; (ii) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac; (iii) să existe o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei; (iv) chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Astfel, spre deosebire de sesizarea ÎCCJ în condițiile dreptului comun reprezentat de art. 519 din Codul de procedură civilă, în cazul procedurii instituite de OUG nr. 62/2024 nu mai este prevăzută condiția noutății chestiunii de drept ce se solicită a fi lămurită și nici cea ca autorul sesizării să fie un complet care judecă în ultimă instanță.

Aplicând condițiile de admisibilitate menționate mai sus la situația din speță, se reține mai întâi că tribunalul a fost investit cu soluționarea, în primă instanță, a unei cauze ce are ca obiect stabilirea drepturilor de pensie ale reclamantului, care anterior pensionării a fost angajat în cadrul unei instituții publice (Curtea de Conturi) și în prezent beneficiază de o pensie de serviciu plătită în parte de la bugetul de stat.

Cu privire la condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, se reține că reclamantul se plânge, între altele, de neindexarea pensiei sale de serviciu cu 13,8%, despre care susține că ar rezulta din dispozițiile art. 84 alin. (6) din Legea nr. 360/2023, coroborate cu art. 104 din aceeași lege și art. 51 alin. (16) din Legea nr. 94/1992.

Din răspunsurile pârâtei la cererile administrative ale reclamantului și din relațiile depuse la dosar rezultă că neindexarea pensiei acestuia a fost motivată de împrejurarea că reclamantul ar fi beneficiarul unei pensii stabilite prin hotărâre judecătorească, fiind exceptată de la actualizare potrivit dispozițiilor art. 51 alin. 17 din Legea nr. 94/1992.

Tribunalul constată că pensia de serviciu a reclamantului a fost stabilită inițial prin decizia nr. 178141/12.03.2010 emisă de Casa Județeană de Pensii Sibiu, în aplicarea Legii nr. 217/2008, prin care s-a reglementat dreptul *persoanelor care au îndeplinit funcția de controlor financiar sau auditor public extern pe o durată de cel puțin 14 ani în cadrul Curții de Conturi de a beneficia la data pensionării de pensii de serviciu, în condițiile prevăzute de lege pentru funcționarul public parlamentar*.

Urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 119/2010 și a OUG nr. 59/2011, prin care s-a stabilit că unele categorii de pensii de serviciu (inclusiv ale personalului Curții de Conturi) urmau să devină pensii pentru limită de vârstă și să fie recalculate prin determinarea punctajului mediu anual și a cuantumului fiecărei pensii, utilizând algoritmul de calcul prevăzut de Legea nr. 19/2000, pensia reclamantului a fost revizuită prin decizia nr. 178141/29.07.2011, fiind diminuat cuantumul acesteia de la 7.304 lei la 2.079 lei.

Reclamantul a contestat decizia de revizuire, iar prin sentința civilă nr. a, rămasă irevocabilă prin respingerea recursului, a fost anulată decizia nr. 178141/29.07.2011, pentru motivul esențial că diminuarea pensiei reclamantului încalcă art. 1 alin. 1 din Primul Protocol Adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Prin Legea nr. 7/2016 a fost modificat art. 51 din Legea nr. 94/1992, fiind reintrodusă pensia de serviciu a auditorilor publici externi din cadrul Curții de Conturi, la alin. 10 al art. 51 fiind reglementată și modalitatea de actualizare a cuantumului pensiei de serviciu. La alin. 17 s-a menționat însă că „*Prevederile prezentei legi nu se aplică persoanelor care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile sau, după caz, al hotărârilor judecătorești definitive*”.

Interpretând această din urmă dispoziție normativă, pârâta consideră că art. 51 din Legea nr. 94/1992, inclusiv alin. 10 care reglementează actualizarea pensiei de serviciu, nu este aplicabil pensiilor stabilite prin hotărâri judecătorești, cum este cazul pensiei reclamantului, astfel că o asemenea pensie nu este supusă niciunui proces de actualizare.

Tribunalul reține așadar existența unei probleme de drept de care depinde soluționarea pe fond a cererii reclamantului, fiind necesar a se stabili dacă o pensie precum cea a reclamantului, acordată inițial în baza Legii nr. 217/2008, transformată apoi în pensie pentru limită de vârstă din sistemul public în baza OUG nr. 59/2011 și Legii nr. 119/2010, iar ulterior „restabilită” în temeiul unei hotărâri judecătorești, constituie o pensie de care reclamantul beneficiază în temeiul unei hotărâri judecătorești, în sensul art. 51 alin. 17 din Legea nr. 94/1992 și dacă, pentru acest motiv, este exceptată de la actualizarea cuantumului potrivit art. 51 alin. 10 din aceeași lege.

În fine, este de asemenea întrunită și cea din urmă condiție de admisibilitate a sesizării, nefiind identificate vreun recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici o statuare anterioară a Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra chestiunii de drept în discuție.

Punctele de vedere ale părților cu privire la chestiunea de drept:

Așa cum rezultă din cele expuse anterior, reclamantul susține că pensia sa trebuie actualizată, invocând însă în acest sens nu dispozițiile art. 51 alin. 10 din Legea nr. 94/1992, ci prevederile generale referitoare la majorarea pensiilor din sistemul public în anul 2024, cuprinse în art. 84 alin. (6) din Legea nr. 360/2023, care ar fi aplicabile și pensiilor de serviciu în baza art. 104 din aceeași lege și art. 51 alin. 16 din Legea nr. 94/1992.

Pârâta consideră că pensia de serviciu a reclamantului nu poate fi actualizată, deoarece reclamantul beneficiază de ea în temeiul unei hotărâri judecătorești, iar astfel de pensii sunt exceptate de la actualizare potrivit dispozițiilor art. 51 alin. 17 din Legea nr. 94/1992.

Punctul de vedere al completului de judecată cu privire la chestiunea de drept:

Mai întâi, tribunalul consideră că, atunci când s-a referit, în cadrul art. 51 alin. 17 din Legea nr. 94/1992, la „*persoanelor care beneficiază de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile*”, legiuitorul a avut în vedere situații precum cea a reclamantului, a cărui pensie de serviciu a fost restabilită prin hotărâre judecătorească după ce fusese transformată în pensie obișnuită de asigurări sociale în baza Legii nr. 119/2010. Nu se înțelege altfel la ce fel de categorii de pensii s-ar putea referi, câtă vreme stabilirea pensiilor nu intră, în principiu, în competența instanțelor judecătorești, în afara atribuției de a cenzura actele emise de casele de pensii în aplicarea dispozițiilor legale care reglementează dreptul la pensie. În speță, pensia de serviciu a reclamantului a fost restabilită prin aplicarea directă de către instanță a unor prevederi din Convenția europeană a drepturilor omului.

În schimb, tribunalul apreciază că interpretarea pârâtei, în sensul că din dispozițiile art. 51 alin. 17 din Legea nr. 94/1992 ar rezulta o interdicție de actualizare a pensiilor de natura celei a reclamantului, este eronată. Urmărind contextul legislativ de la momentul adoptării Legii nr. 7/2016, se observă că intenția legiuitorului, reliefată și de expunerea de motive a inițiatorilor, a fost aceea de a reintroduce pensiile de serviciu pentru auditorii publici externi din cadrul Curții de Conturi, stabilind condițiile de acordare și modul de calcul pentru pensiile acestei categorii de personal.

Rațiunea pentru care s-a prevăzut că dispozițiile nou introduse nu se aplică persoanelor care beneficiau de pensie de serviciu în temeiul hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile apare mai degrabă a fi fost aceea de a evita suprapuneri de reglementare, câtă vreme pensiile stabilite în baza Legii nr. 217/2008 (și care „supraviețuiesc” Legii nr. 119/2010 ca urmare a unor hotărâri judecătorești) fuseseră calculate potrivit unor criterii diferite („*în condițiile prevăzute de lege pentru funcționarul public parlamentar*”, conform art. 111 alin. 2 din Legea nr. 94/1992, introdus prin Legea nr. 217/2008), pe când noile pensii stabilite prin Legea nr. 7/2016 urmau a fi calculate *în cuantum de 80% din media veniturilor brute lunare realizate, cu caracter permanent, în ultimele 12 luni de activitate*, excluzând din baza de calcul anumite sporuri. Așadar, pensiile stabilite în baza legislației anterioare și menținute prin hotărâri judecătorești urmau a fi plătite în același cuantum, iar pensiile acordate în baza legii noi urmau a fi calculate potrivit noilor prevederi normative. Nu rezultă însă o intenție a legiuitorului de a „îngheța” definitiv cuantumul pensiilor în discuție, excluzându-le de la orice actualizare ulterioară, fiind evident că în caz contrar devalorizarea inherentă a monedei naționale ar fi condus la un moment dat la anularea beneficiului pensiei de serviciu. Dimpotrivă, intenția legiuitorului pare să fi fost aceea de a păstra și vechile pensii de serviciu, finalitate care nu poate fi realizată decât dacă și cuantumul acestora urma a fi actualizat pentru a le proteja de devalorizarea monedei.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 1 și 2 din OUG nr. 62/2024, tribunalul va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept puse în discuție și va suspenda judecata cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:

În temeiul art. 1 și 2 din OUG nr. 62/2024,

Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: *„Dacă o pensie de serviciu stabilită în baza Legii nr. 217/2008, revizuită prin decizie a casei teritoriale de pensii în baza OUG nr. 59/2011 și Legii nr. 119/2010 (în sensul reducerii la cuantumul unei pensii de asigurări sociale din sistemul public), decizia de revizuire fiind ulterior anulată prin hotărâre judecătorească, trebuie considerată o pensie de care reclamantul beneficiază în temeiul unei hotărâri judecătorești, în sensul art. 51 alin. 17 din Legea nr. 94/1992 și este exceptată de la actualizarea cuantumului potrivit art. 51 alin. 10 din aceeași lege?”*.

Suspendă judecata cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile.

Cu drept de recurs pe toată durata suspendării judecății.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților prin intermediul grefei instanței, la 16.12.2024.

Președinte,

.....

Asistenți judiciari,

...../.....

Grefier,

.....

Red. / Tehnored.